

TBMM

(S. Sayısı: 682)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/957)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-150/4099

01/10/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 13/9/2010 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

6 Eylül 2004 tarihinde Suriye'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti arasında Denizcilik Anlaşması" ile iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, denizcilik alanında işbirliği, ticari ilişkilerin kuvvetlendirilmesi, eşitlik, mütekabiliyet, karşılıklı yarar ve yardım ilkeleri çerçevesinde uluslararası denizciliğin gelişmesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

İmzalanan denizcilik anlaşması ile

- Deniz ticaretinin geliştirilmesi,

- Gemi ve gemi adamı belgelerinin karşılıklı olarak tanınması,
- Deniz çevresinin korunması
- Denizcilikle ilgili uluslar arası platformlarda birliktelik,
- Ekonomik ve ticari faaliyetlere ivme kazandırılması,
- Gemi inşa, bakım-onarım ve diğer alanlarda işbirliği sağlanması,
- Liman hizmetleri ve kolaylıklarından karşılıklı olarak yararlanılması,
- Deniz taşımacılığını engelleyici uygulamalardan kaçınılması amaçlanmıştır.

Söz konusu anlaşmanın ayrıca, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunacağı ve özellikle denizcilik alanındaki işbirliğinin artırılmasına imkan sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/957

Karar No.: 145

24 Şubat 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 1/10/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 15/10/2010 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 17/2/2011 tarihli 22 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı ve Denizcilik Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının, denizcilik alanında işbirliği, ticari ilişkilerin kuvvetlendirilmesi, eşitlik, mütekabiliyet, karşılıklı yarar ve yardım ilkeleri çerçevesinde uluslararası denizciliğin gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla hazırlandığı anlaşılmıştır.

İki nüsha İngilizce olarak hazırlanan ve 6 Eylül 2004 tarihinde imzalanan Anlaşmanın Türkçe tercümesinde hatalar tespit edildiğinden Tasarıya ilişkin görüşmeler düzenlenen yeni tercüme metin üzerinden yapılmış olup Komisyon üyelerimiz ve Hükümet temsilcileri tarafından, deniz ticaretinin geliştirilmesini, gemi ve gemi adamı belgelerinin karşılıklı olarak tanınmasını, deniz çevresinin korunmasını, denizcilikle ilgili uluslararası platformlarda birlikteliği, ekonomik ve ticari faaliyetlere ivme kazandırılmasını, gemi inşa, bakım-onarım ve diğer alanlarda işbirliği sağlanmasını, liman hizmetleri ve kolaylıklardan karşılıklı olarak yararlanılmasını ve deniz taşımacılığını engelleyici uygulamalardan kaçınılmasını öngören Anlaşma'ya bağlayıcılık kazandırılmasının Ülkemiz açısından faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Eskişehir	Karabük	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Zeynep Dağı</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Ankara	Bursa	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Canan Arıtman</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
Kütahya	Malatya	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Ergun</i>	<i>Şaban Dişli</i>	<i>Abdulkadir Emin Önen</i>
Muğla	Sakarya	Şanlıurfa
	Üye	
	<i>Necip Taylan</i>	
	Tekirdağ	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 6 Eylül 2004 tarihinde Şam’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASI

Bundan sonra akit taraflar veya taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti,

Akit Taraflar arasındaki ilişkileri desteklemek, geliştirmek ve özellikle denizcilik alanındaki işbirliğini güçlendirmek, ikili ticari bağların geliştirilmesini teşvik etmek arzusuyla,

Uluslararası hukukun ve özellikle her iki Devletin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin belirlediği ilkeleri dikkate alarak,

Deniz güvenliğinin önemini ve deniz çevresinin, ilgili uluslararası sözleşmelere uygun olarak korunmasının vurgulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE I

Tanımlar

İşbu Anlaşma çerçevesinde:

1. "Akit Tarafın Gemisi" terimi, Akit Taraflardan birinin gemi siciline kayıtlı bulunan ve ulusal hukuk ve düzenlemeleri uyarınca bayrağını taşıyan herhangi bir gemi anlamına gelecektir.

Ancak bu terim aşağıda sayılanları kapsamayacaktır:

- a) deniz kuvvetlerine bağlı savaş gemileri ve yardımcı gemiler,
- b) balıkçı tekneleri,
- c) hidrografik, oşinografik ve bilimsel araştırma yapan gemiler,
- d) münhasıran idari veya devlet hizmeti veren gemiler,
- e) tehlikeli atık taşıyan gemiler.

2. "Mürettebat" terimi, kaptan ve geminin çalıştırılmasıyla bağlantılı görevler ve hizmetlerde istihdam edilmiş, mürettebat listesine dâhil, gerekli kimlik belgesine sahip herhangi bir kişi anlamına gelecektir.

3."Uluslararası deniz taşımacılığı" terimi, akit tarafların ülkelerinde bulunan limanlar dışında yapılan gemi taşımacılığı anlamında kullanılmaktadır.

4."Kabotaj" terimi, Akit Taraflardan birinin limanları arasında yük ve yolcu taşınması anlamına gelir.

5. İşbu Anlaşma Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti ülkelerinde uygulanır.

MADDE II

Anlaşmanın Kapsamı

1. İşbu Anlaşmanın amacı, deniz kirliliğinin önlenmesi ve seyir emniyetinin güçlendirilmesi; teknik ve eğitim işbirliğinin artırılması ve tüm denizcilik alanlarında ortak girişimlerin teşvik edilmesi çerçevesinde Taraflar arasında denizcilik ilişkilerinin kurulması ve güçlendirilmesidir.

2. Akit Taraflar, denizcilik alanındaki ilişkilerinin gelişimini serbest ve adil rekabet seyrüsefer serbestisi ve uluslararası denizcilik taşımacılığı ilkelerine dayandıracaktırlar.

3. İşbu Anlaşmanın Hükümleri:

- a) Yabancı gemilerin girişine açık olmayan limanlara uygulanmayacaktır.
- b) Yabancıların giriş ve ikametleriyle ilgili ulusal kuralları etkilemeyecektir.
- c) Denizde balıkçılık, kabotaj, pilotaj, römorkaj, kurtarma ve denizde yardımı içeren ve her bir Akit Tarafın kendi bayraklarını taşıyan gemiler, şirketler ya da kuruluşları için saklı tuttuğu diğer faaliyetlere uygulanmayacaktır.

4. Gemi İnşa Alanında İşbirliği

Akit taraflar, geminin inşası, bakımı ve tamiri aynı zamanda ıskartaya çıkarılması gibi işbirliği alanlarını geliştirmek için çaba gösterecekler ve bu etkiye ortak girişimleri teşvik edeceklerdir.

MADDE III

Yetkili Makamlar

İşbu Anlaşmanın Uygulanması bakımından, Akit Tarafların Yetkili Makamları;

-Türkiye Cumhuriyeti'nde, "Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı",

- Suriye Arap Cumhuriyeti'nde "Ulaştırma Bakanlığı"dır.

Yetkili Makamların isimleri ve görevlerinde herhangi bir değişiklik durumunda, Akit Taraflar diplomatik yollardan gerekli bildirimde bulunacaklardır.

MADDE IV

Uygulamaya İlişkin Önlemler

Akit Taraflar, imkanları ölçüsünde ve uluslararası yükümlülöklere hanel getirmeksizin, işbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Yetkili Makamlarına, Akit Tarafların diğer ilgili makamlarıyla işbirliği içinde, aşağıdaki önlemlerin alınması konusunda yetki vermek konusunda mutabık kalmışlardır:

- a) İşbu Anlaşmanın tam olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla, kendi ulusal yasalarına uygun olarak gerekli düzenlemeleri yapmak amacıyla istişarelerde bulunmak,
- b) Gemicilik ve ilgili alanlarda Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Suriye Arap Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren ortak girişimlerin arasındaki işbirliğini kolaylaştıracak bilgi değişimi konusunda temasları artırmak,
- c) Seyir güvenliği ve deniz kirliliğinin önlenmesine ilişkin konularda işbirliği tesis etmek,
- d) Gemi yapımı, gemi tamiri, gemi sökümü, tersane ve liman inşası ve modernizasyonu, gemi adamlarının eğitimi ve eğiticilerin değişimi alanlarında işbirliği tesis etmek,
- e) Ticari malların deniz yoluyla taşınmasını ve limanlarda sağlanan hizmetleri kolaylaştırmak,
- f) İlgili uluslararası platformlarda işbirliği tesis etmek.

MADDE V

Uluslararası Deniz Taşımacılığında Yönetim Prensipleri

1. Akit Taraflar uluslararası gemi taşımacılığında serbest ve adil rekabet esaslarına uyma konusunda, uluslararası deniz ulaştırmasının gelişimini engelleyebilecek önlemlerden kaçınmak ve Akit Tarafların tamamen ya da kısmen kendi gemilerine tahsis ettiği deniz yoluyla uluslararası mal ve yolcu taşımasına ilişkin her türlü tek taraflı kısıtlamayı kaldırmaya çalışmak konularında mutabık kalmışlardır.

2. İşbu Anlaşmanın maddeleri, üçüncü ülke gemilerinin, Akit Tarafların limanları arasındaki deniz ticaretine katılma hakkını etkilemeyecektir.

3. İşbu Anlaşmadaki hiçbir husus Akit Tarafların ticari filolarının ticari rekabet temelinde uluslararası ticarete katılmalarını sağlamak amacıyla gerekli önlemleri almalarını engellemeyecektir.

MADDE VI

Limanlarda Gemilere Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın gemilerine, limanlara serbest giriş, rıhtımlarda yer tahsisi, liman imkânlarının tümünün kullanımı, yükleme, boşaltma, gemiden gemiye nakil, yolcuların biniş ve inişi, her türlü ücret ve tarifenin ödenmesi, seyrüsefere ilişkin imkânların kullanımına ilişkin olarak, kendi uluslararası deniz ticareti yapan gemilerine yaptığı muamelenin aynısını yapacaktır.

2. Akit Taraflar, mevzuatları, liman kurallarının sınırları ve uluslararası hukuktan doğan yükümlülükleri dâhilinde, limanlarındaki deniz trafiğini kolaylaştırmak, gerekli işlemleri hızlandırmak ve gümrük, sağlık ve polis kontrolleri gibi diğer işlemleri mümkün olduğunca basitleştirmek için çaba sarf edeceklerdir.

3. Her bir Akit Tarafın gemileri, diğer Akit Tarafın bir limanına yüklerinin bir kısmını boşaltmak için uğradıklarında, bu ülkenin yasa ve kurallarını yerine getirdikten sonra herhangi bir ilave ücret ödmeden aynı ülkede veya başka bir ülkede bulunan başka bir limana gidecek yüklerini gemide tutabilir ya da başka bir gemiye transfer edebilirler. Aynı şekilde her bir Akit Tarafın gemileri diğer Akit Tarafın bir veya birden fazla limanına uğrayarak, yabancı limanlara gidecek yüklerin tamamını veya bir bölümünü, diğer tarafın benzer durumlarda kendi gemilerinden aldıklarından başka herhangi bir ilave ücret ödmeden yükleyebilirler.

MADDE VII

Gemilerin Belgeleri

1. Bir Akit Tarafın kendi mevzuatı uyarınca düzenlediği ya da tanıdığı, gemisinin tabiiyetini gösterir belgeler ve gemiye ait diğer belgeler diğer Akit Tarafça tanınacaktır.

2. Bir Akit Tarafın gemisinde bulunan özellikle seyrüsefer ve çevre güvenliği açısından gerekli belgeler iki Akit Tarafın da taraf olduğu ilgili uluslararası sözleşmeler uyarınca düzenlenmiş olmaları kaydıyla, diğer Akit Taraf yetkili makamınca tanınacaktır.

3. Akit Tarafların, 1969 Gemilerin Tonajını Ölçme Uluslararası Sözleşmesi uyarınca düzenlenmiş tonaj belgesi hamili gemiler, diğer Akit Tarafın limanlarında yeniden ölçüme tabi tutulmayacaklardır.

Uzunluğu 24 metreden az olan gemilerin, ulusal mevzuata göre verilmiş tonaj sertifikaları karşılıklı olarak tanınacaktır.

Ayrılmış balast tankları (SBT) olan çevre dostu tankerler için liman ve pilotaj ücretleri aşağıdaki şekilde indirilecektir:

a) IMO Kararı A - 747/(18) hükümlerine göre geminin toplam grostonundan SBT tanklarının kapasitesi düşülerek veya

b) Geminin toplam grostonunda temsil edilen SBT alanları kapasitesinin yüzde oranınca bir indirim yapılacaktır.

4. Bir mahkeme kararından kaynaklanan zorunlu satış durumları dışında, Akit Taraflardan herhangi birinin gemileri, ilk kayıtlı buldukları Tarafın Yetkili Makamlarınca düzenlenmiş, Gemi Sicilinden silindiklerine ilişkin bir belge ibraz edilmediği takdirde, diğer Akit Tarafın gemi siciline kaydedilmeliler.

MADDE VIII

Gemiadamı Kimlik Belgeleri

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yetkili makamının, kendi vatandaşı olan mürettebatı için düzenlediği gemiadamı kimlik belgelerini kabul edecek ve bu belgeleri taşıyanlara, İşbu Anlaşmanın IX. ve X. Maddelerinde tanımlanan hakları, aynı maddelerde yer alan koşullara bağlı olarak tanyacaktır. Söz konusu belgeler:

- Türkiye Cumhuriyeti için "Gemiadamı Cüzdanı" veya Türk Pasaportu,
- Suriye Arap Cumhuriyeti için "Gemiadamı Cüzdanı" veya Suriye Pasaportudur .

2. İşbu Anlaşmanın IX ve X. Maddelerin hükümleri, mümkün olduğu kadarıyla, Türkiye Cumhuriyeti veya Suriye Arap Cumhuriyeti'nin her ikisinin de vatandaşı olmayan ve ilgili uluslararası sözleşmelerin hükümlerine uygun gerekli kimlik belgelerine sahip bulunan Akit Taraf gemi mürettebatına da uygulanacaktır.

MADDE IX

Uğrama Limanında Hak ve Yükümlülükler

1. İşbu Anlaşmanın VIII. Maddesinde tanımlanan kimlik belgelerini taşıyan, Akit Taraflardan birinin gemilerinin mürettebatı, diğer Akit Tarafın limanlarında, isimlerinin geminin kaptanı tarafından yetkili liman makamlarına, söz konusu limanlarda yürürlükte bulunan düzenlemeler uyarınca sunulan mürettebat listesinde yer almaları kaydıyla, vizesiz olarak geçici karaya çıkma izni ile kalabilirler.

2. Mürettebat üyeleri, karaya çıktıkları ve gemilerine döndükleri sırada olağan sınır ve gümrük kontrollerine tabi olacaklardır.

MADDE X

Mürettebatın Transit Geçiş Hakları

1. İşbu Anlaşmanın VIII. Maddesinde tanımlanan gemiadamı kimlik belgelerini taşıyan şahısların, kullanılan ulaşım aracının türüne bakılmaksızın, kendi gemilerine binmek veya başka bir gemiye geçmek, kendi ülkelerine dönmek veya acil durumlarda veya ülkesinden geçiş yapılacak Akit Tarafın kabul ettiği başka bir maksatla diğer Akit Tarafın ülkesine girmelerine ya da girişlerinin teminat altına alındığı herhangi bir başka ülkeye gitmek için bu ülkeden ayrılmalarına izin verilecektir.

2. İşbu Maddede belirtilen durumların her birinde, gemiadamlarının diğer Akit Tarafın gerekli vizesine sahip olması gerekmektedir ve söz konusu vizeler mümkün olan en kısa zamanda yetkili makamlar tarafından verilecektir. Gemiadamları ayrıca yolculuk giderlerini karşılayacak mali imkanlara sahip olmalıdırlar.

3. VIII. Maddede belirtilen kimlik belgesini taşıyan mürettebatın bir kişinin diğer Akit Tarafın limanında sağlık nedenleriyle ya da yetkili makamlarca geçerli kabul edilen bir başka nedenle gemiden inmişken hastaneye kaldırılması durumunda yetkili makamlar bahis konusu kişinin ülkede kalmasına ve herhangi bir ulaşım yoluyla kendi ülkesine dönmesine ya da gemisine binmek için diğer bir limana gitmesi için gerekli izni verecektir.

MADDE XI

Mürettebatın Haklarıyla İlgili İstisnalar

1. Akit Tarafların ülkelerine yabancıların girişi, kalışı ve ayrılımlarıyla ilgili ulusal düzenlemeleri işbu Anlaşmanın VIII. ve IX. Maddesi hükümlerine halel getirmeksizin Akit Tarafların ülkelerinde yürürlükte olmaya devam edecektir.

2. Her bir Akit Taraf, VIII. Maddede tanımlanan gemi adamı kimlik belgelerine sahip, herhangi bir istenmeyen şahsın ülkelere girişini ve/veya ülkelerinde kalmasını reddetme hakkını saklı tutar.

3. Bu anlaşmanın VIII. ve IX. Maddelerinin hükümleri Akit Taraflara ait gemilerde bulunan, seyrüsefer esnasında gemide herhangi bir şekilde yer alan veya çalışan ve özel bir listeye dahil olan fakat mürettebattan olmayan diğer şahıslara da uygulanacaktır.

MADDE XII

Mürettebat Hakkında Cezai Kovuşturma

1. Akit Taraflardan birinin gemisinde, gemi diğer Akit Tarafın karasularında bulunduğu sırada suç veya kabahat işlenirse, bu Akit Tarafın ilgili makamları aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere, bayrak devletinin yetkili diplomatik ya da konsolosluk görevlilerinin rızası olmadan kovuşturmaya gitmeyeceklerdir:

- a) Gemi Kaptanının suç veya kabahati işleyenini yargılanmasını talep etmesi veya
- b) Suç veya kabahatin sonuçlarının geminin bulunduğu ülkenin topraklarına etki etmesi;
- c) Suç veya kabahatin söz konusu Akit Tarafın barışı veya kamu düzenini bozması veya
- d) Uyuşturucu veya psikoaktif madde kaçakçılığını önlemek için cezai kovuşturmanın gerekli olması veya
- e) Suç veya kabahatin, geminin mürettebatı dışındaki bir kişiye karşı işlenmiş olması.

2. Bu Maddenin 1. Paragrafındaki hükümler Akit Tarafların ilgili makamlarının yürürlükteki uluslararası kanunları ve düzenlemeleri uygulamak amacıyla herhangi bir denetim veya soruşturma yürütme haklarını etkilemeyecektir.

3. Ulusal mevzuatın sınırları içinde her bir Akit Taraf cezai, hukuki, inzibati yargı yetkilerini kullanırken, diğer Akit Tarafın gemilerinin alıkonmasından mümkün olduğunca kaçınmak için gerekli önlemleri alacaktır. Alıkonma gerekli görüldüğü takdirde, her bir Akit Taraf alıkonma süresini sınırlamaya çalışacak ya da diğer Akit Tarafça yazılı bir garantinin verilmesi sonucu geminin ayrılmasına izin verecektir.

MADDE XIII

Hukuk Davaları

Akit Taraflardan her birinin yargı ve/veya idari makamları, geminin bayrağını taşıdığı ülkenin yetkili diplomatik ya da konsolosluk görevlisi tarafından talep edilmedikçe, mürettebat üyeleri arasındaki hukuki anlaşmazlıklara, ya da geminin mürettebatının çalışma sözleşmesiyle ilgili anlaşmazlıklara müdahil olmayacaktır.

MADDE XIV

Tehlikedeki Gemiler

1. Akit Taraflardan birinin gemisi diğer Akit Tarafın karasularında karaya vurur, oturur veya kazaya veya herhangi bir olası tehlikeye maruz kalırsa;

a) Gemiye, mürettebatına ve yolcularına, her halükarda diğer Akit Tarafın gemilerine uygulanan yardım ve muamelenin aynısı sağlanacaktır.

b) Bu maddede belirtilen gemiden boşaltılan veya kurtarılan yük ve eşyalar, diğer Akit Tarafın ülkesinde kullanılmak veya tüketilmek amacıyla taşınmadığı takdirde, hiç bir gümrük vergisine tabi tutulmayacaktır.

c) Bu şekilde karaya oturan ya da enkaz haline gelen gemi kurtarılan parçalar, döküntüler, aksesuarlar, bütün malzeme, donanım, içinde bulunan erzak ve malları, bu durumdaki gemiler ya da tehlikedeki gemiler tarafından denize atılanlar ya da satıldıkları takdirde bunlardan elde edilen gelir, aynı zamanda karaya oturan ya da kazaya uğrayan geminin içinde bulunan ya da gemiye ait tüm belgeler, talep edildiği zaman sahibi ya da temsilcilerine teslim edilecektir.

2. Bu Maddenin hükümleri herhangi bir Akit Tarafın ya da bu Akit Tarafın yetkilendirdiği kişilerin, geminin kurtarılması için yapılan faaliyetlerin ya da gemi ve yüküne yapılan yardımın masraflarını talep etme hakkını etkilemez.

MADDE XV

Gemicilik Şirketlerinin Gelirlerinin ve Diğer Hâsılatlarının Nakledilmesi

1. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın gemicilik şirketlerine, ülkesindeki denizcilik aktivitelerinden doğan geliri ve diğer hasılatını ödeme yapma maksadıyla kullanma hakkını sağlayacaktır.

2. Her bir Akit Taraf bahsedilen şirketlere, yukarıda bahsedilen tüm ödemeler söz konusu Akit Tarafın kanunları ve düzenlemelerine göre yapıldıktan sonra kalan gelir veya hasılatın nakledilmesi hakkını sağlayacaktır.

3. Her bir Akit Taraf bu tarz nakilleri kolaylaştıracaktır.

MADDE XVI

Deniz Çevresinin Korunması

1. Her bir Akit Tarafın gemileri diğer Akit Tarafın ülkesinde çevre kirliliğini önlemek için gerekli önlemleri alacaktır.

2. Her bir Akit Tarafın gemileri, diğer Akit Tarafın ülkesindeyken, diğer Akit Tarafın çevre koruma hakkındaki ulusal mevzuatına uyacaktır.

3. Bir Akit Tarafın gemisinin diğer Akit Tarafın ülkesinde çevresel kirlilikten doğan bir hasara neden olması durumunda, zarara sebebiyet veren gemi, diğer Akit Tarafının mevzuatına ve ilgili uluslararası sözleşmelere göre sorumlu olacaktır.

MADDE XVII

Diğer Uluslararası Anlaşmalardan Kaynaklanan Yükümlülükler

İşbu Anlaşmanın hükümleri, Akit Tarafların, taraf oldukları uluslararası sözleşme ve anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerine hâlel getirmez.

MADDE XVIII

Anlaşmazlıkların Çözümü

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasındaki herhangi bir anlaşmazlık, Akit Tarafların Yetkili Makamları arasındaki doğrudan görüşmelerle çözülecektir.

2. Eğer görüş ayrılıkları devam ederse, mevcut konuların görüşülmesi amacıyla Akit Taraflardan birinin talebi üzerine bir toplantı düzenlenecektir. Bu toplantıların zamanı ve yeri bu şekilde belirlenecektir.

3. Bu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra kabul edilen Türkiye ve Avrupa Birliği arasındaki bir anlaşma veya bir Avrupa Birliği düzenlemesi bu Anlaşmanın yükümlülüklerinde ve uygulanmasında değişiklik yaratırsa, Akit Taraflar konuyu mümkün olan en kısa zamanda çözmek için ikili istişarelerde bulunacaklardır.

MADDE XIX

Nihai Hükümler

1. Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın kendi ülkelerindeki onay işlemlerinin tamamlandığını birbirlerine en kısa sürede diplomatik kanallardan bildireceklerdir. İşbu Anlaşma ikinci bildirim alınmasından otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma, yürürlüğe girdikten sonra sınırsız bir süreyle geçerli olacaktır.

3. Her Akit Taraf bu Anlaşmayı yazılı bir bildirimle feshetme hakkına sahip olacaktır. Bu Anlaşmanın feshi, böyle bir bildirim diğer Akit Tarafça alınmasından oniki (12) ay sonra yürürlüğe girecektir.

Aşağıdaki imza sahipleri, usulüne uygun olarak yetkilendirilerek, işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Şam'da, 6 Eylül 2004 tarihinde iki nüsha İngilizce olarak hazırlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
Ulaştırma Bakanı
Binali YILDIRIM

Suriye Arap Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
Ulaştırma Bakanı
Müh. Markam OBEID

